

9.4.3. Temel değerleri ayet ve hadislerle ilişkilendirir.

1. Yüce Allah bir ayette; "O, ümmilere, içlerinden, kendilerine ayetlerini okuyan, onları temizleyen, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderendir..." (Cuma suresi, 2. ayet) buyurarak Hz. Peygamber'in vazifelerinden birinin de hikmeti öğretmek olduğunu bildirmiştir.

Bu parçadan hikmet kavramı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkartılabilir?

- A) İnsanların öğrenmeleri gereken yegâne özellik olduğu
B) Allah'ın insanlara doğuştan verdiği bir değer olduğu
C) Hz. Muhammed'in insanlardan öğrenmesi gereken özellik olduğu
D) Peygamberlerin en önemli özelliklerinden biri olduğu
E) Kur'an-ı Kerim'i ve sünneti doğru anlama kabiliyeti olduğu

2. Hz. Muhammed, diğer bütün değerlerde olduğu gibi şecaat konusunda da en güzel örnektir. Onun tevhit mücadelesi başlı başına bir şecaat örneğidir. Zulmün hâkim olduğu, kötülerin güçlü olduğu bir dönemde, canı pahasına da olsa, hak olanı söyleyebilmek gerçek şecaattir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada bahsedilen kavramı en iyi şekilde açıklayan ifadedir?

- A) Bilgelik
B) Cesaret
C) Adalet
D) Şehvet
E) Nübüvvet

3. Adalet, hikmet, iffet ve şecaat bütün ahlak anlayışlarında temel erdemler olarak kabul edilmektedir. Ancak bu temel erdemler en kapsamlı içeriğine Kur'an-ı Kerim ve hadislerle ulaşmış, Müslüman toplumlarda en önemli değerler hâline gelmiştir. Bir şeyi nasılsa öylece bilme anlamına gelen hikmet, düşünme gücünün bir erdemidir. Zekâ, hatırlama, hızlı kavrama gibi özellikler hikmetin kapsamına girer. Şecaat, öfke kuvvetinin dengelenmesiyle ortaya çıkar. İffet, arzu (şehvet) kuvvetinin kontrol edilmesiyle hâsıl olur. Adalet ise her üç gücün dengeli bir şekilde insanda bulunmasıyla elde edilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Adalet; hikmet, şecaat ve iffetin insanda mutedil olarak bulunmasıyla oluşur.
B) Derin anlayış sahibi olma gibi özellikler hikmet kavramı ile ilişkilidir.
C) Sabırlı olma Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde en temel erdemlerden kabul edilmiştir.
D) Nefsin aşırı istekleri karşısında ölçülü davranma iffet ile alakalıdır.
E) Bireyin korkmadan cesurca davranması şecaatin gereği olarak ortaya çıkar.

4. Yiğitlik, kahramanlık, cesaret gibi anlamlara gelmektedir. İslam dini, Müslümanların canlarını, mallarını, namuslarını, vatanlarını ve dinlerini korumak için cesur davranmalarını ister. Örneğin; vatan savunması söz konusu olduğunda korkmadan gerekeni yapmaya çalışmak her bireyin görevidir. Allah, Müslümanların cesaretini artıracak ayetler göndermiş ve onlara düşmanla karşılaştıklarında yardım etmiştir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisi açıklanmıştır?

- A) Şecaat
B) Hikmet
C) İffet
D) Adalet
E) Nübüvvet

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları **mikailokumus.com**'a aittir.

5. Doğruluk, eşitlik, denklik, denge, gerçeğe uygun hükmetme, doğru yolu izleme, dürüstlük, tarafsızlık gibi anlamlara gelen sosyal yapıyı şekillendiren temel değerlerdendir. Bir karakter özelliği olarak dengeli olmak ve aşırılıktan uzaklaşıp her şeye hakkını vermek anlamlarını içerir. Allah, Kur'an-ı Kerim'de bu erdem üzerine birçok ayet indirerek buna sahip olmanın önemini vurgulamıştır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu parçaya örnek olarak gösterilemez?

A) "...-Allah'ın emrine geri dönünceye kadar- haksızlığa sapanlara karşı savaşın; dönerlerse aralarındaki anlaşmazlığı adalette çözüme bağlayın ve herkese hakkını verin. Allah hakkı yerine getirenleri sever." (Hucurât suresi, 9. ayet)

B) "Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutun, adalette şahitlik eden kimseler olun. Herhangi bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adaletsiz davranmaya itmesin..." (Mâide suresi, 8. ayet)

C) "Allah, din konusunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlarla iyi ilişkiler içinde olmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz. Allah adaletli olanları elbette sever." (Mümte-hine suresi, 8. ayet)

D) "İnsanlar arasında Allah'ın sana gösterdiğine göre hükmedesin diye hakkı içeren kitabı sana indirdik; hainlerden taraf olma!" (Nisâ suresi, 105. ayet)

E) "Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza alınız diye size böyle öğüt veriyor." (Nahl suresi, 90. ayet)

6. İslam dininin önem verdiği değerlerden biri olan iffetin çeşitli boyutları bulunmaktadır. İnsanların ahlak kurallarına bağlı kalarak namusunu, şerefini ve haysiyetini koruması yanında nefsin aşırı istekleri karşısında ölçülü davranması iffet kapsamında değerlendirilir. Ayrıca yemek, içmek gibi dünyevi ihtiyaçlar ve bedensel hazlarla ilgili olarak kişinin kendisini sınırlaması ve aşırıya kaçmaması iffetin bir gereği olarak görülür.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu parçaya örnek olarak gösterilebilir?

A) "Kendilerini Allah yoluna adadıklarından seyahat ve ticarete imkân bulamayan yoksullara verin. Yoksulluklarını gizli tuttukları için bilmeyen onları zengin sanır. Kendilerini simalarından tanırısın..." (Bakara suresi, 273. ayet)

B) "Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir ki onlar, namazlarında derin bir saygı hali yaşarlar. Anlamsız, yararsız söz ve davranışlardan uzak dururlar. Zekâtı verirler." (Mü'minûn suresi, 1-4. ayetler)

C) "Ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde kalmış sağır ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse onu şaşırtır; dilediği kimseyi de doğru yola iletir." (En'âm suresi, 39. ayet)

D) "Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu onlar için daha arındırıcıdır. Allah onların bütün yaptıklarından haberdardır." (Nûr suresi, 30. ayet)

E) "O öyle biridir ki, hiç kimsenin kendisi üzerinde karşılığını ödeyeceği bir hakkı olmadığı halde sırf yüce rabbinin rızasını kazanmak için yardım eder." (Leyl suresi, 19-20. ayetler)